

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **O. L.**, zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2019, č. j. OAM-1031/ZA-ZA11-HA12-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 23. 10. 2019, č. j. 52 Az 2/2019 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jakož i napadeného rozsudku. Žalovaný ani krajský soud nehodnotili skutečnost, že po zařazení stěžovatele do armádních složek může být stěžovatel do oblasti ozbrojeného konfliktu vyslán k bojům. Žalovaný nezjišťoval, jaké překážky brání stěžovateli v zapojení do armády, přičemž v případě stěžovatele byl touto překážkou stěžovatelův negativní postoj k ozbrojenému konfliktu, zbráním a násilností. Krajský soud se nadto nezabýval tvrzeným porušením sociálních práv stěžovatele, jakožto dalším důvodem žádosti o mezinárodní ochranu.

[4] Žalovaný i krajský soud nedostatečně zjistili skutkový stav věci. Stěžovatel se obává návratu na Ukrajinu, neboť by musel nastoupit vojenskou službu v ozbrojených složkách, přičemž v řízení prokázal odůvodněné obavy z pronásledování ze strany státních orgánů, pokud by vojenskou službu nenastoupil. Stěžovatel dále uvedl, že je hlášen k pobytu

v Doněcké oblasti, která je konfliktem přímo zasažena. Dalším důvodem žádosti stěžovatele je porušování základních sociálních práv a svobod v zemi původu, kdy v případě návratu by se stěžovatel dostal do špatné ekonomické situace. Žalovaný ani krajský soud nehodnotili správně skutečnost, že takové porušování základních sociálních práv představuje azylově relevantní důvod ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný a krajský soud rozhodovali na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Podle žalovaného je neopodstatněná námitka stěžovatele, že mu hrozí pronásledování z politických důvodů. V průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nebylo zjištěno ani stěžovatel neuváděl, že by byl členem nějaké politické strany, organizace či hnutí. K důvodům překážejícím stěžovateli v zapojení do armády se měl vyjádřit sám stěžovatel. V opačném případě by se ze strany žalovaného jednalo o sugestivně položené otázky. Případné ekonomické a sociální problémy v zemi původu nelze samy o sobě považovat za zákonné důvody pro udělení určité formy mezinárodní ochrany.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[8] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

pokračování

[10] Stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného a rozsudku krajského soudu, neboť nehodnotily skutečnost, že po zařazení stěžovatele do armádních složek může být stěžovatel vyslán k bojům do oblasti ozbrojeného konfliktu. Krajský soud se nadto nezabýval tvrzeným porušením sociálních práv stěžovatele. K tomu postačí uvést, že jak žalovaný tak krajský soud posoudili stěžovatelovy námítky stran jeho možného nástupu do výkonu vojenské služby a tvrzené účasti v ozbrojeném konfliktu. Krajský soud se řádně zabýval všemi žalobními body, jedná se o rozhodnutí srozumitelné, opřené o dostatečné odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[11] Ohledně námítky ohrožení stěžovatele ozbrojeným konfliktem postačí odkázat na konstantní judikaturu NSS (např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS), podle které nestačí k udělení mezinárodní ochrany pouhá existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na takovém území jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel „*prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.*“ Žalovaný a krajský soud přitom neopomenuli skutečnost, že Doněcká oblast, z níž stěžovatel pochází, je těmito boji zasažena. Naopak, pokud by žalovaný a krajský soud dospěli k závěru, že je tato oblast pro stěžovatele bezpečná, posouzení otázky vnitřního přesídlení by bylo nadbytečné. Krajský soud, stejně jako žalovaný, se však touto otázkou podrobně zabývali (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74). Jejich závěry proto nelze považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[12] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. i v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 - 26, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Stěžovatel neuvedl, že by již v důsledku předmětného konfliktu utrpěl újmu a jak již přílehavě konstatoval krajský soud, ačkoli stěžovatel pochází z Doněcké oblasti, od roku 2015 žil se svojí rodinou v městě Južne v Oděské oblasti, která není zasažena ozbrojeným konfliktem.

[13] S ohledem na to, že konflikt na Ukrajině je dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozí vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nejsou u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti je prejudikovaná i tzv. možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky NSS ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS).

[14] Výkon vojenské služby obecně není důvodem k udělení mezinárodní ochrany nebo doplňkové ochrany (viz rozsudky NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 - 24). Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatelem vyjádřené obavy nejsou relevantní z hlediska možného udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Konflikt na Ukrajině totiž *„nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy,“* a je izolován ve východní části země (viz rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17).

[15] K námitce stěžovatele, že mu v důsledku nedostatku pracovních míst hrozí v zemi původu špatná ekonomická situace, čímž může dojít k porušení jeho základních sociálních práv a jedná se tak o důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud poukazuje mj. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, podle něhož *„obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*.

[16] Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že podle ustálené judikatury není ani snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (viz např. usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 - 26). K tomu slouží pobytové tituly podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 13. března 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu